

มหกรรมคุณภาพ

ครั้งที่ 15

8 กรกฎาคม 2568

การพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรในการดูแลเด็กออทิสติกที่มีปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว

Development of knowledge and skills of personnel in caring for autism children with aggressive behavior problems

หน่วยงาน หอผู้ป่วยออทิสติก 1

สมาชิก : 1. นายโสภณ สวัสดิ์

4. น.ส.ปรีดาพร ศรีสงค์

7. น.ส.แพรวพลอย น้อยจันทร์

2. นางปรีณดา บัวสุวรรณ

5. น.ส.พศจี แสงทวี

3. น.ส.กิ่งแก้ว พิมพ์ภักดี

6. นางแสงเดือน มารีชัย

ปัญหาและสาเหตุ

หอผู้ป่วยออทิสติก 1 ให้บริการเด็กออทิสติก อายุ 1 ปี 6 เดือน - 5 ปี เพื่อลดความรุนแรงของอาการออทิสติก และลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก โดยสถิติของเด็กที่เข้ารับบริการร่วมกับมีปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว 3 ปีย้อนหลัง (2565-2567) พบร้อยละ 47, 50 และ 72 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งจากการทบทวนผลลัพธ์การบริการย้อนหลัง 3 ปี (2565-2567) พบว่าอุบัติการณ์ระดับ C/D ที่เกิดจากพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กเพิ่มขึ้น 2, 11 และ 13 ครั้งตามลำดับ โดยในปี 2567 พบอุบัติการณ์ที่เกิดจากการกัด 8 ครั้ง เกิดกับบุคลากร 3 ครั้ง ผู้ปกครอง 3 ครั้งและเด็ก 2 ครั้ง การวิเคราะห์พบปัจจัยเสี่ยงหลักคือบุคลากรใหม่ขาดทักษะการดูแลเด็กที่มีพฤติกรรมรุนแรง

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์

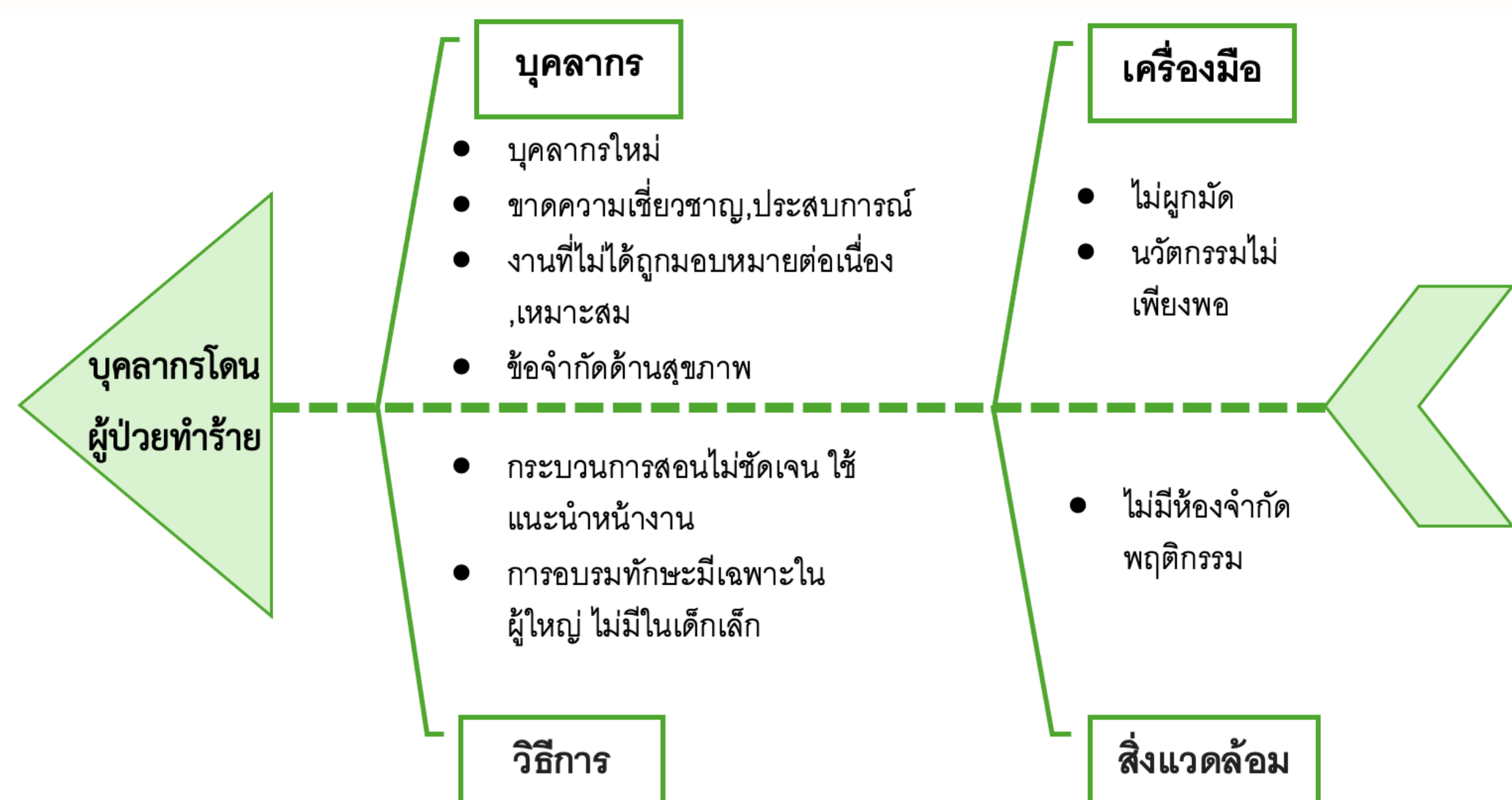
- 1) เพื่อผู้ป่วยและบุคลากรปลอดภัยจากพฤติกรรมก้าวร้าว
- 2) บุคลากรมีทักษะในการจัดการพฤติกรรมก้าวร้าว

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- 1) อุบัติการณ์จากพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้ป่วยต่อบุคลากรระดับ D ขึ้นไป = 0
- 2) ร้อยละ 100 บุคลากรมีทักษะในการจัดการพฤติกรรมก้าวร้าวผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80

กิจกรรมการพัฒนา

- 1) วิเคราะห์สาเหตุการเกิดปัญหาร่วมกับทีม (กันยายน 2567)

- 2) ทบทวนวรรณกรรม/บทความที่เกี่ยวข้อง (ก.ย.- ต.ค.2567)
- 3) ร่างคู่มือแนวทางการดูแลเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวที่จำเป็นต้องได้รับการจำกัดพฤติกรรมแบบ Body lock พร้อมแบบประเมินทักษะในการจัดการพฤติกรรมก้าวร้าว (ตุลาคม 2567)
- 3) ทดลองใช้โดยถ่ายทอดผ่านกรอบแนวคิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ ในรูปแบบ On the job training (เม.ย.-มิ.ย.68)
- 4) ติดตามผลการประเมินโดยการสอบถามและสังเกตผ่านกรณีศึกษาจริง (เม.ย.-มิ.ย.68)

ผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบประเด็นก่อนพัฒนาและหลังพัฒนา

ประเด็นพัฒนา	ก่อนพัฒนา	หลังพัฒนา
แนวทางการดูแลและแบบแผนการนิเทศ	ไม่มีคู่มือและแบบประเมินความรู้/ทักษะ	ได้คู่มือแนวทางการดูแลเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวที่จำเป็นต้องได้รับการจำกัดพฤติกรรมแบบ Body lock พร้อมแบบประเมินทักษะในการจัดการพฤติกรรมก้าวร้าว
รูปแบบการถ่ายทอดองค์ความรู้	สังเกตและเรียนรู้ด้วยตนเอง	On the job training โดยพยาบาลพี่เลี้ยง

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบตัวชี้วัดความสำเร็จและเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568
		ก่อนพัฒนา		หลังพัฒนา
อุบัติการณ์จากพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้ป่วย	ระดับ D ขึ้นไป = 0	11	13	0 (เม.ย.-มิ.ย.68)
บุคลากรมีทักษะในการจัดการพฤติกรรมก้าวร้าว	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80	-	-	Pre-test ร้อยละ 70
				Post-test ร้อยละ 85

บทเรียน

ปัจจัยความสำเร็จ

- สมาชิกในทีมมีหลายระดับ ร่วมกันเสนอข้อคิดเห็น ได้ความคิดเห็นที่หลากหลายและร่วมรับฟังกัน
- มีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

ระยะเวลาที่ใช้แนวทางการดูแลเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวฯ ให้มีประสิทธิภาพ ควรใช้เวลาให้สอดคล้องกับโปรแกรมบริการของหอผู้ป่วย

แผนการพัฒนต่อยอด

- ปรับปรุงให้สามารถใช้ได้กับผู้ป่วยช่วยเหลือคนไข้และผู้ปกครอง
- ขยายผลโดยทำการทดลองใช้ในเด็กบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา กลุ่มอื่นๆ เช่น กลุ่มเด็ก Down syndrome กลุ่มเด็กบกพร่องทางสติปัญญา เป็นต้น